

Tvedestrand kommune

Forvaltning og plan

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/2263-1
Saksbehandler Martin Due-Tønnessen

Utvalg	Møtedato
Formannskapet 2023-2027	

Innføring av forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensingsregelverket

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Formannskapet legger «Forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket, Tvedestrand kommune, Agder» ut på høring i 6 uker i henhold til forvaltningsloven.

Vedlegg

Gebyrforskrift Tvedestrand - forslag 16.09.2025

Bakgrunn for saken (fakta)

Tvedestrand kommune må ha en forskrift for å kunne ilegge gebyr etter forurensningsloven. Gebyrer vil dekke kostnader til saksbehandling og tilsyn som vi er pålagt å gjøre. Det vil gi oss muligheter til blant annet å ha tilsyn med private avløpsanlegg og kunne fakturere det vi er pålagt å gjøre.

Gebyrene skal dekke kostnader til saksbehandling etter selvkostprinsippet.

Problemstilling

Skal kommunen ha en forskrift som gir oss mulighet for å ta gebyr etter forurensningsforskriften?

Faglige merknader/historikk

Kommunen er lokal forurensningsmyndighet etter forurensningsforskriften og har ansvar for saksbehandling, kontroll og tilsyn innenfor flere kapitler i forskriften. Dette innebærer betydelig ressursbruk i form av både administrative og tekniske oppgaver. Etter forurensningsloven § 52a og § 34 kan kommunen fastsette forskrift om gebyrer for å dekke kostnader knyttet til disse oppgavene. Tvedestrand kommune har til nå ikke hatt en slik gebyrforskrift, og det er derfor nødvendig å innføre dette for å sikre kostnadsdekning og likebehandling i henhold til forurensningsregelverket.

Forskriften omfatter gebyrer knyttet til behandling av søknader og gjennomføring av kontroll og tilsyn innenfor følgende kapitler i forurensningsforskriften:

- Kapittel 2: Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. Dette inkluderer tiltak i grunn med syredannende bergarter
- Kapittel 12: Utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende
- Kapittel 13: Utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser
- Kapittel 15: Utslipp av oljeholdig avløpsvann

- Kapittel 15A: Påslipp til offentlig avløpsnett

Innenfor kapittel 2 er det liten saksmengde, men man forventer 0-5 saker i året. Sakene som er aktuelle kan deles i to. De siste årene har man hatt flere saker der bensinstasjoner og bilverksted er lagt ned. Her er det som regel forurensing i grunnen, og da må det lages en tiltaksplan som godkjenner hvordan de forurensede massene skal håndteres.

På samme måte håndteres syredannende fjell som forurenset grunn. Hvis man skal sprengte i fjell som er syredannende må det lages en tiltaksplan som viser hvordan man skal unngå at man får sur avrenning som kan påvirke fisk og annet biologisk mangfold. Det forventes at dette arbeidet vil bli mer omfattende.

Kapittel 12 gjelder utslipp av avløpsvann fra spredt bebyggelse uten kommunalt ledningsnett. Her er kommunen pliktig å føre tilsyn, og Statsforvalteren de siste årene økt fokuset på at kommunene kommer i gang med arbeidet. Dette vil medføre en årlig avgift for alle boliger og fritidsboliger som har private avløpsanlegg, samt en avgift ved etablering og/eller endring av utslipp. I Tvedestrand er det ca. 780 private avløpsanlegg, og mange av disse er gamle med forventet utilfredsstillende rensing. Det vil derfor være et omfattende arbeid å føre tilsyn med alle disse anleggene. En mulig løsning på dette er å samarbeide med omkringliggende kommuner, hvor et slikt samarbeid planlegges utredet.

Kapittel 13 gjelder utslipp fra avløpsvann fra mindre tettbebyggelse med samlet utslipp mindre enn 2000 pe til ferskvann og elvemunning eller mindre enn 10.000 pe til sjø. På nåværende tidspunkt inkluderer dette kommunens egne renseanlegg. Ellers gjelder dette kun få anlegg i vår kommune, men det krever tid i de tilfellene der kommunen skal føre tilsyn etc.

Kapittel 15 og 15A gjelder oljeavskillere og fettavskillere for avløpsvann. Det er mangelfull oversikt over slike typer anlegg i kommunen, og behov for å styrke oppfølgingen etter gjeldende lovverk. Fett og olje i avløpsvann er krevende siden det tetter rør og ødelegger pumper som gir vedlikeholdsutfordringer. I de tilfellene det er utslipp direkte til resipient er det særskilt viktig å ha god kontroll på renseseffekten ved utskillerne for å hindre forurensning til naturen. Ved å ha et bedre tilsyn vil vi kunne pålegge bedrifter som har for dårlige løsninger å utbedre dette i henhold til lovverket, for å unngå at enkeltbedrifter gir betydelige utfordringer i kommunens drift av avløpsanleggene.

Forskriften er en tilpasset variant av Kristiansand kommune sin gebyrforskrift.

Formålet med forskriften er å

- Dekke kommunens kostnader ved saksbehandling av søknader om utslipp
- Dekke kommunens kostnader ved tilsyn og kontroll med eksisterende anlegg
- Stimulere til bedre etterlevelse av regelverket
- Bidra til forutsigbarhet og god rådgiving for søkere og eiere av anlegg

Gebyrordningen skal ikke gå med overskudd, og gebyrnivåene skal til enhver tid reflektere kommunens faktiske kostnader.

Siden arbeidet med lover og forskrifter etter forurensingsloven er relativt beskjedent innenfor noen fagområder, vil det kunne være hensiktsmessig å samarbeide med andre kommuner om dette for å få best mulige tjenester. Det er derfor lagt inn i forskriften en mulighet for å samarbeide med andre kommuner.

Forskriften planlegges å tre i kraft fra 01.01.2026.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Innføringen av forskriften forventes å gi kostnadsdekning for kommunens arbeid etter forurensningsforskriften. Dette vil kunne frigjøre midler innenfor øvrig budsjett til andre oppgaver, og sikre bedre ressursbruk.

Størrelsen på avgiftene vil bli vedtatt i forbindelse med gebyrregulativet.

Konklusjon

Tvedestrand kommune bør innføre en gebyrforskrift som sikrer at vi får dekket våre kostnader til saksbehandling, kontroll og tilsyn med saker etter forurensingsregelverket.

Tvedestrand, 29.09.2025

Kommunedirektøren